

Het Waasse Bieke

Wase Imkersbond vzw

**Opgelet! Nieuw rekeningnummer:
BE06 0689 4968 7722**

Agenda juli, augustus, september 2024

Datum & tijdstip	Activiteit	Locatie
17 & 18 augustus 10/12u-18u	Wib op ambachtenmarkt	Smisstraat 84, 9100 Sint-Niklaas
Donderdag 12 september 20.00u	KI varroaresistentie - Noel De Schrijver	Huize Steenstraete Sint-Niklaas
Donderdag 10 oktober 20u	Honingkeuring	Huize Steenstraete Sint-Niklaas

Leden die over een **e-mailadres** beschikken en dit nog niet kenbaar hebben gemaakt aan de WIB vragen wij dringend dit te doen voor een snelle communicatie indien nodig.

Stuur een mail naar admin@waseimkersbond.be of smetgeert@gmail.com

Inhoudstafel

Bijenspreuken.....	4
50 jaar WIB.....	5
Steun van Hortus ter Saksen	7
Koolzaad 2024	9
Fotoverslag voorbije activiteiten	12
Bondslied.....	14
Foto's historiek Wase Imkersbond.....	15
To do Aziatische hoornaar	16
Mijmeringen 50 jaar WIB	18
Biodivers dak en wadi.....	20

Vergaderzaal

Gebroeders Van Raemdonckkring
Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86, 9100 Sint-Niklaas

Wenst u te reageren of heeft u een prangende vraag of mededeling?

admin@waseimkersbond.be

Bijenspreuken

De zwerm vliegt aan.
De zaak is gelukt, ze is binnen.

Honing in de korf hebben.
Veel geld op zak hebben.

Je neus in een bijenkorf steken.
Je ergens mee bemoeien, waardoor je niets dan problemen kan krijgen.

50 jaar WIB

50 jaar geleden, we spreken dan over 1974, enkelen van ons hebben dit meegemaakt toen het allemaal nog zo simpel was om bijen te houden. Sommige van ons hielden nog bijen in korven, de meeste in kasten. Een voorjaarsnazicht, lentehoning slingeren, enkele malen uw volkeren controleren, zomerhoning oogsten en nadien de bijen wintervoedsel geven, eind goed al goed en het imkerjaar was ten einde, van bijen sterfte zoals we die nu kennen was helemaal geen sprake.

Begin de jaren 80 werd er stilaan gesproken over een nakende bedreiging voor de bijen” de varroamijt” een mijt die bloed zuigt van de larven was voor het eerst gevonden in Duitsland en maakte zijn opgang naar ons land. Het duurde dan ook niet lang of we hadden er mee te maken. Wat eerst een vrij makkelijk te bestrijden parasiet was, in combinatie met de juiste bestrijdingsmiddelen bleek een tiental jaar later één van de hoofdredenen te zijn van massale bijensterfte over ter wereld. Deze parasiet was op zich problematisch voor bijen maar het bracht ook massaal veel virussen met zich mee die we met niets kunnen bestrijden. Stilaan kwam het besef dat imkeren met medicatie geen duurzame manier van bijenhouden was, bij elke nieuw product was evensnel resistentie. De imkerij begon langzaam maar zeker te evalueren naar biotechnische oplossingen.

De imkers zijn tot op vandaag nog niet in staat deze mijten goed te beheersen of er kwam al snel een nieuwe bedreiging, deze keer uit de andere kant van Europa, in Frankrijk was in 2010 de eerste Aziatische hoornaar waargenomen. Niemand had toen kunnen denken hoe snel en dodelijk deze nieuwe exoot was. Eén hoornaar gaat al snel aan de haal met 40 bijen per dag, hij zorgt voor onrust voor de bijenkast wat de bijen als stress ervaren en zo minder gaan uitvliegen. Na een tijdje gaat de bijenkolonie ten onder. Hij zorgt ook voor een nederlaag voor de biodiversiteit en vooral onder de insecten, die al lang onder verdrukking stonden. Vergelijk uw autoruit toen je op de snelweg reedt 50 jaar geleden.

Het is een gegeven dat als we vandaag niks ondernemen tegen deze hoornaar er over 3 jaar geen bijen meer zullen zijn, laat staan imkers. Vandaag de dag zijn het enkel imkers die actie ondernemen, maar dat zal niet voldoende zijn voor de toekomst. Landbouwers en vooral fruitkwekers zullen spoedig de last ondervinden van deze exoot, om nog niet te spreken over het risico dat mensen kunnen ondervinden bv. spelende kinderen, of iemand die zijn haag wil snoeien. Het is meer dan hoog tijd dat we samen de handen uit de mouwen steken en massaal dit agressief insect gaan bestrijden. Een mooi voorbeeld was dat er 100 Aziatische hoornaar vallen gratis zijn verdeeld op de markt “lekker lokaal”.

50 jaar WIB

Met dank aan stad Sint-Niklaas.

De voorbije 50 jaar zijn niet gemakkelijk geweest voor de imkerij waaronder het gebruik van pesticiden, de varroamijt, de hoornaar, vervuilde toxische was, virussen en de tanende bijenweide. Imkers doen meer dan dubbel van arbeid dan 50 jaar geleden. We weten nu al dat het bij deze exoten niet zal blijven, er staan er nog voor onze grenzen, maar laten we vooral positief blijven, imkers zijn op de dag van vandaag goed geïnformeerd en met de nieuwe technologieën kunnen we snel reageren. De Wase imkersbond is een zeer actieve vereniging die maandelijks theoretisch of praktische voordrachten organiseert.

De tijd dat er grote imkers waren die honderden bijenkorven onderhielden is definitief voorbij, maar ondanks alle tegenslagen voor de bijen is het een wake up call geworden voor veel natuurliefhebbers die er nu alles aan willen doen om de bijen te helpen redden en fier imker willen worden, dat kunnen we als imkersvereniging alleen maar toejuichen. Het aantal Wase imkers is ondanks alle ellende stabiel gebleven met meer dan 120 leden.

Diegene die hier over 50 jaar zullen staan om onze 100 jaar WIB te vieren zullen niet dezelfde mensen meer zijn, maar we zijn er zeker van dat tegen dan een groot deel van de huidige problemen kunnen opgelost geraken dank zij nieuwe inzichten en moderne wetenschappen.

Met deze wil ik eindigen met onze slogan:

“Zonder bijen gaat het niet”.

Steun van Hortus ter Saksen

Hortus ter Saksen schenkt de Wase imkerbond financiële steun voor de aanpak naar de Aziatische hoornaar.

Hortus ter Saksen geeft steun aan de Wase imkersbond voor aanpak Aziatische hoornaar

Ook Hortus ter Saksen is door de stijgende aanwezigheid van de hoornaar, bezorgd over de toekomst van het bijenbestand en de biodiversiteit Hortus te Saksen besteedde dit jaar aandacht aan de Aziatische hoornaar in haar programma met een voordracht van Willy Devriese waardoor de Wase Imkersbond al heel wat informatie kon delen. Als geëngageerde natuurvereniging wil Hortus ter Saksen haar steentje bijdragen met financiële steun van €1500 aan 'De Wase Imkersbond vzw', om zo hun bestrijdingsproject te steunen. Op de plantenbeurs van 5 mei op Hof ter Saksen ontving de imkervereniging deze financiële steun. De imkersbond kocht hiermee een speciaal wespenpak en een bladzuiger/bladblazer. Dit alles om veilig de primaire nesten te kunnen verdelgen en zonder gif te gebruiken. De rest van het geschonken bedrag zullen ze besteden om vrijwilligers en imkers op te leiden in de zoektocht naar nesten en voor het verdelen van deskundige informatie over de Aziatische hoornaar in Beveren. Hiermee hopen we de populatie Aziatische hoornaars te beperken.

Steun van Hortus ter Saksen

Vrijwilligers van Hortus ter Saksen bij het startschot voor hun vernieuwde vereniging in september.

Planten, tuinen en natuur, dat is waar onze vereniging Hortus ter Saksen zich voor inzet. Groen, bloem en leven, je zou van minder blij worden. Dit enthousiasme willen onze vrijwilligers uitdragen en vormen wij als het ware een grote familie met eenzelfde passie. Samen organiseren we over deze thema's: cursussen, voordrachten, geleide wandelingen, tuinreizen, daguitstappen of natuurtochten...waarop iedereen welkom is. Heel wat activiteiten vinden plaats in het mooie en rustige Hof ter Saksen, het Beverse gemeentelijk natuurpark. Natuur werkt verbindend, zowel in de vereniging als bij de mensen die deelnemen aan onze activiteiten. Onze vereniging kan rekenen op tal van werkende leden en vrijwilligers dit zowel voor het organiseren van educatieve activiteiten alsook voor het uitbaten van de tuincafetaria 'De Orangerie'. Daarbij kan de vereniging rekenen op de samenwerking met De Bron en De Stroom die op woensdag de uitbating op zich nemen. De 'Orangerie' is open op zon- en feestdagen en op elke woensdag van 14u tot 18u tot eind oktober. Hortus ter Saksen werkt o.a. regelmatig samen met: NEC (Natuur Educatie) van de gemeente Beveren, Ter Vesten, de Imkersbond, Natuurpunt, Velt, de Gezinsbond, Ablo en Avansa.

Wil je ons Hortus ter Saksen verhaal blijven volgen? Hou dan zeker onze sociale media in de gaten of neem een kijkje op onze website www.hortus-ter-saksen.be. Daar kan je inschrijven op onze nieuwsbrief.

Groetjes, Liesbet Van Remoortere

Koolzaad 2024

Reizen met bijen - Foto Olivier Foubert

Paardenbloem - Foto Olivier Foubert

Bijzonder slecht weer.

Het bijenseizoen van dit jaar in de koolzaadregio rond Namen heeft weinig reden tot juichen opgeleverd voor imkers. De combinatie van regenachtig en koud weer heeft een bijzonder lage honingooft opgeleverd. Dit artikel biedt een kijkje in de uitdagingen waarmee bijenhouders te maken kregen en de gevolgen daarvan voor de productie van koolzaadhoning.

Reis naar het koolzaad

Elk jaar laad ik mijn lichte vracht vol met een zestal honingbijvolken naar de uitgestrekte koolzaadvelden, dit keer in Gesves. Koolzaad is een belangrijke bron van nectar en kan onder gunstige omstandigheden een rijke oogst aan zuivere koolzaadhoning opleveren. Dit jaar verliep echter anders dan gehoopt.

Weersomstandigheden: regenachtig en koud

Het weer heeft een cruciale invloed op de activiteiten van honingbijen en de beschikbaarheid van nectar. Dit seizoen was het weer echter verre van ideaal. Het koolzaad kreeg te maken met aanhoudende regen en lage temperaturen, wat de bijen belemmerde in hun

Koolzaad 2024

Kasten van Marc, René en Olivier op koolzaad - Foto Olivier Foubert

dagelijkse vluchten en nectarverzameling. De bijen blijven vaak binnen bij slecht weer, wat resulteerde in een beduidend lagere nectaropname en dus een geringere honingooft.

Geen zuivere koolzaadhoning

Naast de weersomstandigheden speelde de bloeiperiode van andere planten een rol in de kwaliteit van de honing. Hoewel koolzaad de primaire nectarbron zou moeten zijn, bleken paardenbloemen en esdoorns op verschillende momenten interessanter voor de bijen. Hierdoor ontstond er geen zuivere koolzaadhoning. De bijen bezochten deze bloemen wanneer de koolzaadbloei niet optimaal was, wat leidde tot een gemengde honing, doch nog redelijk witte honing.

Hoop op de Linde

Na de teleurstellende oogst van de koolzaadhoning, besloot ik mijn bijenvolken te laten staan in de hoop op een betere oogst van de lindebomen. Linde staat bekend om zijn rijke nectar en zou een goede tweede kans bieden voor een succesvolle honingooft. Helaas sloeg ook hier het weer toe. De bloei van de linde werd eveneens gehinderd door regen, waardoor de nectarproductie aanzienlijk daalde. Veel bloemen werden letterlijk

Koolzaad 2024

half weggeregend voordat de bijen ervan konden profiteren. De paar dagen beter weer hebben de bijen hun reserves wat doen aanvullen maar een succes was het niet.

Honingrooftocht

In het bijenseizoen van dit jaar kon ik niet alleen de grillen van het weer de schuld geven voor mijn lage honingooft. Terwijl ik mijn bijenvolken trouw naar de koolzaadvelden bracht, bleken Marc en René de ware boosdoeners te zijn. Met een sluwheid die zelfs de meest doorgewinterde honingbij zou benijden, hadden zij hun bijen strategisch gepositioneerd naast de mijne. Terwijl mijn bijen zich nog afvroegen of ze de regenbuien moesten trotseren, hadden de bijen van Marc en René al een complete honingrooftocht opgezet. Resultaat: mijn bijenkasten zagen er aan het einde van het seizoen meer uit als lege schatkisten, terwijl de ramen van Marc en René's bijen glinsterden van de overvloedige nectar. Ja, zelfs in de wereld van de bijen is het soms ieder voor zich! ;)

Conclusie

Het bijenseizoen heeft dit jaar veel uitdagingen gekend. De combinatie van slecht weer en de 'concurrentie' van andere bloemen zorgde voor een lage en gemengde honingooft. Hoewel de hoop op de lindebloesem nog een sprankje licht bood, bleek ook dit niet voldoende om het seizoen te redden. Imkers moeten zich aanpassen aan de grillen van het weer en blijven hopen op betere omstandigheden voor de toekomst. De bijen blijven echter onverstoort, altijd op zoek naar de volgende nectarbron, hopen op een beter seizoen volgend jaar.

Groetjes, Olivier

Fotoverslag voorbij activiteiten

Viering 50 jaar wib - Foto Olivier

Trotse voorzitter naast het vaandel van de WIB tijdens de viering van 50 jaar wib - Foto Marc

Fotoverslag voorbije activiteiten

Dylan Elen en de zwarte bij - Foto Olivier Foubert

Thomas van Pelt - Foto Olivier Foubert

Demonstratie dubbel arrestmethode - Foto Olivier Foubert

Bondslied

De eenheid van het bijenvolk
leeft ook in onze Bond.
De bijentaal is elk ten tolk,
die bijenliefde vond.
Een leder vindt hier zijns gelijk,
van wat voor rang of stand,
geen enk'le klove, die ons scheidt:
Sterk is de Imkerband!

Refrein:

O, Imkers van heel 't Waase land,
reikt nu elkaar de vriendenhand
en doet wat onze naam beveelt:
Bevordering der bijenteelt!

Wij imkeren voor ons plezier
en ook wel voor profijt.
Het bijenhouden geeft vertier
en honing bij 't ontbijt.
Soms is een rijke oogst ons deel,
soms staan w' met lege hand,
maar zie, bij weinig of bij veel:
Sterk is de Imkerbond!

Refrein:

O, Imkers van heel 't Waase land,
reikt nu elkaar de vriendenhand
en doet wat onze naam beveelt:
Bevordering der bijenteelt!

De bijen doen de bloemen goed,
het fruit, de wei, het zaad.
en elk nieuw jaar geeft nieuwe moed
en zijn we weer paraat.
Zolang er bijen zullen zijn,

Bondslied

bij ons in het Waasland,
zolang zal onze Bond er zijn I
Sterk is de Imkerband !

Refrein:

O, Imkers van heel 't Waase land,
reikt nu elkaar de vriendenhand
en doet wat onze naam beveelt:
Bevordering der bijenteelt!

Groetjes, Het bestuur

Foto's historiek Wase Imkersbond

Enkele woordjes over de geschiedenis van de Wase Imkersbond, in beeld, op onze website.

Ik probeer deze reeks zo volledig mogelijk te maken en daarom verzoek ik iedereen die foto's gemaakt heeft of nog zal maken in de toekomst, om die zo snel mogelijk door te geven aan mij en dat in de originele grote. Als je de mogelijkheid hebt om jullie naam en datum van opname, op de foto's te plaatsen, onderaan rechts op de foto, en dit niet al te groot en toch zichtbaar, zou dat mij heel veel helpen. Eveneens bij verzending, het evenement of wat het ook is, een kleine beschrijving hiervan insluiten. Als je die dan in blok aan mij opstuurt met behulp van een programma als bv. WeTransfer, kan ik die dan makkelijk op de site plaatsen. En nog iets, indien je een bloem met een bij erop, fotografeert, en die bloem tref je nog niet aan op de site onder 'Bijenvriendelijke planten', mag je die ook opzenden, waarvoor hartelijk dank.

Groetjes, Paul

To do Aziatische hoornaar

Juli

Hier gebeurt algemeen de overgang van primair naar secundair nest waarbij de koningin het nest verlaat en een nieuw nest start, meestal hoog in de bomen. Maak nog steeds gebruik van de wiekpotmethode of het zenderen van hoornaars om nesten actief te zoeken. Wanneer je een nest gevonden hebt, kijk steeds even rond voor een eventueel tweede nest. Let daarbij op de vliegrichting van de hoornaars, want er is actieve beweging tussen de 2 nesten. Controleer bij de verdelging van een primair nest of de koningin mee gedood is en of er nog eitjes aanwezig waren. Zo niet, kijk in de omgeving van 100 m of er geen secundair nest te vinden is. Deze hangen op hoogte, meestal in de kruin van een boom (bovenste 1/3).

Augustus

Het opsporen van nesten verloopt nu minder vlot aangezien de lokpotten minder in trek zijn bij de werksters. Dit doordat ze meer interesse hebben in eiwitten om de grotere hoeveelheid larven te voederen. Je kan de hoornaars nu lokken met vis of kip en dezelfde methode als op de wiekpot toepassen. De druk van jagende hoornaars aan bijenkasten wordt vanaf nu groter. Vanaf 4 jagende hoornaars aan de bijenkast, kan je spreken van nefaste stress aan het bijenvolk. Om de stress aan bijenkasten te minderen, blijft het noodzakelijk om hoornaarsnesten te lokaliseren en verdelgen. Met behulp van verschillende ingrepen kan de stress verlaagd worden aan de bijenkast. Maar wees er u van bewust dat dit de druk op de andere insecten in de omgeving niet wegneemt. Wetenschappers zijn het er over eens dat geen heil moet gezocht worden in één maatregel, maar dat meerdere ingrepen moeten uitgevoerd worden, gaande van verdelging tot vormen van kastbescherming, om de druk aan bijenkasten efficiënt te verlagen. Meer onderzoek is echter nodig om te bepalen welke beschermingsmaatregelen het meest effectief zijn. Tips om honingbijen te beschermen zijn de volgende:

- Plaats elektrische harpen op de goede plaats voor de bijenkasten, waarbij Aziatische hoornaars worden gedood als ze tussen de draden van de harp vliegen. Let echter op voor extra schade aan de biodiversiteit. Zet daarom de harpen enkel actief als de hoornaars jagen aan de kasten. Je kan met een timer of lichtsensor werken om de harpen 's nachts automatisch te inactiveren. Deze methode vraagt aanwezigheid van elektriciteit aan de bijenhal of de aankoop van een zonnepaneel en is mede daardoor niet goedkoop.
- Aziatische hoornaars verhinderen door aanbrengen van een gaas (openingen van 6 mm) voor de vliegopening. Dergelijke muilkorven zorgen ervoor dat de bijen veilig op

To do Aziatische hoornaar

de vliegplank kunnen bewegen en minder stress ondervinden van jagende hoornaars. Nadeel is dat de bijen ook hinder ondervinden van het gaas en dat darren er moeilijk of niet door kunnen. Bovendien is ze enkel zinvol als er reeds een hoge predatiedruk is. Bij een afvliegende zwerm kan de koningin tevens niet vertrekken. Constructies waarbij hoornaars ook afgevangen worden, zijn tevens beschikbaar.

- Met de Koldo Belasko val worden hoornaars gevangen in een tunnelconstructie. Ze vliegen langs de tunnel naar een trechter waarlangs ze niet kunnen terugkeren. De honingbijen moeten niet door de tunnel maar kunnen er over vliegen om langs de vliegopening in de kast te geraken. De methode is vooral interessant voor bijenvolken die in een rij zijn opgesteld. In een studie van Spaanse onderzoekers, was er 5,5% bijvangst met vooral Europese hoornaars, motten, etc. De constructie wordt gemaakt van gaas met openingen van 8 en 6 mm en behoeft geen elektriciteit. Ze is goedkoop en kan vrij eenvoudig zelf ineen gestoken worden.
- Afvangen van Aziatische hoornaars door het plaatsen van selectieve vallen tussen de bijenkasten. Met een eiwitlokstof zoals kip of vis dien je de hoornaars in het najaar aan te trekken. Zorg ervoor zo min mogelijk andere insecten af te vangen en te doden.
- Zet kasten met grotere aantallen bijen. Bij kleinere bijenstanden is de impact van jagende hoornaars per kast groter. Spreek eventueel met andere imkers af om in het najaar de kasten op dezelfde locatie te zetten. Hierdoor wordt de stress door jagende hoornaars over meerdere kasten verdeeld. Door met andere imkers samen te werken, kunnen nesten sneller opgespoord worden en kunnen mogelijks samen elektrische harpen aangekocht worden. (Opgepast: spreek ook af om de bijen samen te behandelen tegen Varroa.)
- Bij veelvuldige aanvallen aan de bijenkast, kan je de bijen in het najaar proteïneendeeg bijgeven om te beletten dat het broed stilvalt. Let bij het voederen van pollendeeg op dat de pollen niet besmet zijn met sporen van Amerikaans vuilbroed (pollen bedoeld als supplement voor de mens is hier mogelijks niet vrij van, tenzij UV-behandeld).
- Kweek indien mogelijk een paar extra volkjes om eigen verlies aan te vullen of andere imkers terug aan een volk te helpen in het voorjaar.

September

De lokpotten met suikers hebben nu terug aantrek, dus snel opsporen is de boodschap. Binnen 1 maand beginnen de jonge koninginnen het nest te verlaten.

To do Aziatische hoornaar

OPGELET! Pas de methode van het Trojaanse paard niet toe! Hierbij wordt een werkster bedruppeld met een zeer toxisch pesticide. Als deze werkster naar haar nest terugkeert, zorgt zij voor de vernietiging van het nest. Het toegepaste pesticide is meestal fipronil dat bijzonder toxisch is naar insecten toe. Voor honingbijen heeft deze stof een orale acute LD50-waarde van 0,00417 µg/bij (zie tabel 1). Dit betekent dat 1 druppel (25 mg) Frontline (met 10% fipronil) potentieel de helft van de bijen van 20 volken (met gemiddeld 30.000 bijen per kast) kan doden. De halfwaardetijd varieert tussen de 36 uur en de 7,3 maand, afhankelijk van de condities, waardoor het lang in het milieu kan achterblijven. Bovendien bindt fipronil zich makkelijk aan bijenwas, waardoor het nog meer schade aan bijenvolken kan aanrichten bij recyclage van gecontamineerde was. Daarenboven werkt de methode onvoldoende om nesten efficiënt af te doden en overleeft een bedruppelde hoornaar de toegediende dosis vaak niet.

Groetjes, Olivier

Bron: Aanbevelingen voor een efficiënte beheersing van de Aziatische hoornaar in 2024 - PC Bijen

Groetjes, Het bestuur

Mijmeringen 50 jaar WIB

Zo'n 40 jaar ben ik reeds aangesloten bij de Wase Imkersbond en heb dus wel wat te vertellen over mijn beleving lid te zijn geworden bij deze bond. Aanvankelijk voelde ik mij meer dan een bleuke bij de toen ervaren en de onverslaanbare imkers van die tijd. Ik luisterde met open mond en geloofde al hun uitspraken en ik er durfde er niets op te zeggen. Wat zou dat opbrengen. Tot ik beter wist en al die indianenverhalen kon relativeren. Want er werd wel wat overdreven en uitvergroot. Ik startte met bijen houden door het overkopen van enkele kasten van mijn oom Remy uit Sint-Gillis-Waas. Ik was daar veel op bezoek geweest en had zijn bijenstand altijd bewonderd en een beetje met jaloezie bekeken. Overal in zijn tuin daar zag je bijen op een of andere bloem foerageren en er was ook die kersenboomgaard. In de zomer waren er die sappige kersen er ook nog bovenop.

Mijmeringen 50 jaar WIB

Eens thuis een stand in mekaar getimmerd en bevolkt zijn we gestart en dat was 1982. En nu moest ik het ook waarmaken. Mijn oom had altijd(?) veel honing gehad, dus dacht ik, geen probleem. Al viel dat dik tegen en moest ik wel bekennen dat ik nooit zo'n straffe imker kon worden dan de vertellers op de vergaderingen. Ja die ledenvergaderingen, dat was vroeger wel wat, maar als ik met nu vergelijk is er een groot verschil. Ik was toen jong en zij oud. Nu is het omgekeerd, nu luister ik naar dat jong geweld en kan ik beter relativeren. Zij zijn nu de grote imkers.

Al snuisterend in de oude Biekes, zie ik dat er destijds regelmatig opgeroepen werd om artikels te schrijven over de bevindingen van de imkers, gelijk wat het ook was, er was weinig of geen respons. Ieder boekje werd met veel moeite volgeschreven, door meestal de Bestuursleden. De grote vertellers toen zagen het ook niet zitten om hun vertelsel om te zetten in geschriften. Toen verscheen ons Bieke nog vijftal keer per jaar, maar het werd een mager beestje en het Bestuur besliste toen om het drukken te reduceren tot viertal keer per jaar. Nu laatst ook met de foto's volledig in kleur. Dat is gelukt tot hiertoe. Alhoewel.

Wat de imkerwereld beroerd wordt nu met veel verve en moeite op websites gezet of op facebook of nog andere media. We vinden rapper onze weg om informatie te verzamelen op deze sites en daardoor zijn er ook minder vragen te beantwoorden door de oudgediende aan de jonge imkers. Wat me ook opvalt is de aanwezigheid van de imker op de vergaderingen toen en nu, steeds dezelfde geïnteresseerde mensen zijn. Toen en nu nog hebben de afwezigen nog altijd ongelijk.

Het verlies aan biodiversiteit kunnen we nu veel beter counteren dan vroeger. De overheid steunt ons nu meer en meer door subsidies te geven om landbouwers te overhalen bloemenranden in te zaaien en de bouwpromotoren, hun nieuwe op te richten gebouwencomplexen, te verplichten, meer groen aan te leggen. En nog zo veel meer. Ik zou nog meer kunnen schrijven, misschien iets voor later.

Groetjes, Paul

Biodivers dak en wadi

Aanleg wadi - Foto Tim

Wadi - Foto Tim

Na afronden van ons verbouwwerken was het tijd voor het leukste deel, namelijk de aanleg van onze WADI (water afvoer door infiltratie) en groendak. Dit waren twee eisen die we van in het begin aan onze architect gesteld hadden. Ongewoon zo blijkt, volgens de architect zien de meeste mensen een WADI als een noodzakelijk kwaad dat ze liever kwijt dan rijk zijn. Veel steden en gemeenten leggen deze verplichting op bij nieuwbouw of renovatie. Dit om bij intense regenbuien de belasting op de riolering te verminderen en zo het steeds zakkende grondwater terug aan te vullen.

Aan de slag dus, we kozen er voor de WADI meteen achter onze woning te leggen. Zo hebben we het hele jaar een prachtig uitzicht en kunnen we alles mooi observeren. Een oppervlakte van om en bij de 20m² is zo een 60cm diep uitgegraven. Belangrijk is dat het grondniveau niet dieper dan de hoogste grondwaterstand zit. Je wil namelijk niet draineren maar water toevoegen in de tuin. Een overloop naar de riolering is voorzien van zodra het waterniveau hoger dan 20 cm komt te staan (dit is tot op heden nog maar 1 keer gebeurd). De meeste oevers zijn afgeschuind maar langs twee zijden heb ik stapelmuurtjes voorzien om ook planten als steenbreekvaren, muurvaren, muurleeuwebekje,... de kans te geven op deze vochtige muren te groeien.

Als boomverzamelaar was het uiteraard weer een uitgelezen kans om hier enkele unieke soorten in te plaatsen. Bomen die elders in de tuin geen kans maken omdat ze juist die

Biodivers dak en wadi

unieke vochtige soms overstromende omstandigheden kunnen verdragen. Zo is er onder andere een moerasmagnolia (*magnolia virginiana*) geplaatst. Deze staat nu met zijn naar citroen geurende bloemen volop te bloeien. Het is werkelijk een intens parfum als je nu buiten komt. Een *Franklinia alatamaha* geeft dan weer een prachtige herfstkeur die hij tegelijkertijd met zijn bloemen tentoonstelt. Verder staan er nog een *Nyssa sylvatica*, *Kalopanax septemlobus* en *Pterocarya stenoptera* 'Fern Leaf' die met zijn dubbel geveerd blad werkelijk een prachtige boom is. Voor iedereen die iets van bomen kent weet dat dit veel te veel is en er in de toekomst zal moeten geselecteerd worden. Dit hoort bij het verzamelen en op deze manier heb ik de kans om minder bekende soorten van dicht bij op te volgen en uit te testen. Voor de overige beplanting zijn het vooral spontane evoluties die zich nu ontwikkeld hebben. Zo is er volop koekoeksbloem, vingerhoedskruid, bosandoorn, penningkruid en kruisbladige wolfsmelk die werkelijk tot 2 m hoog is geworden en constant gonst van het insectenleven. De bedoeling is dat het zich verder (spontaan) kan ontwikkelen en er ingegrepen zal worden als bepaalde zaken de overhand nemen.

Naar het groendak dan, wij hadden op ons plat dak (40m²) voorzien om een intensief groendak aan te leggen. Dit is belangrijk dat je dit van in de planningsfase aangeeft zodat de constructie er op kan voorzien worden.

Het was een hele klus om met heel de familie de emmertjes substraat (8m³!!) naar boven te schouwen. Zo kwamen we tot een substraat dikte van 20cm wat ik toch het minimale vind om een duurzame kruidenvegetatie te voorzien. Zeker met de lange droge periodes die in de toekomst voorspeld worden. Ook hebben we onder het substraat nog vocht ophoudende matten voorzien die 40l /m² extra kunnen bufferen.

We hebben er voor gekozen een mengsel in te zaaien. Het is het mengsel C7 van Ecoflora geworden. Met volgende samenstelling:

Anthyllis vulneraria (wondklaver), *Briza media* (bevertjes), (betonie) *Syn. Betonica officinalis*
Thymus pulegoides (*Campanula rotundifolia* (grasklokje), *Clinopodium vulgare* (borstelkrans), *Dianthus armeria* (ruige anjer), *Dianthus carthusianorum* (kartuizeranjer)
Galium verum (geel walstro), *Leucanthemum vulgare* (wilde margriet), *Misopates orontium* (akkerleeuwenbek), *Nigella arvensis* (wilde nigelle), *Origanum vulgare* (wilde marjolein)
Potentilla erecta (tomentil), *Primula veris* (gulden sleutelbloem), *Prunella vulgaris* (brunel)
Salvia pratensis (veldsalie), *Sanguisorba minor* (pimpernel) *Syn. Poterium sanguisorba*,
Scabiosa columbaria (duifkruid), *Silene nutans* (nachtsilene), *Silene vulgaris* (blaassilene),
Stachys officinalis grote tijm).

Biodivers dak en wadi

Aanleg wadi - Foto Tim

Het natte voorjaar was een zegen voor alles wat je wou zaaien, zeker op een dak waar water geven geen evidentie is. Het resultaat is werkelijk verbluffend op zeer korte tijd heeft zich al een mooie vegetatie ontwikkeld. Omdat de meeste planten in dit mengsel uit meerjarige planten bestaan heb ik dit nog aangevuld met klaprozen om vanaf het eerste jaar resultaat te hebben. Ik heb kiemplanten teruggevonden van zowat alles dat in deze lijst staat (zij zijn aan de slakkenvraat ontsnapt boven op het dak). Dus dat is veelbelovend voor de verdere ontwikkeling van het dak.

Op het dak zijn ook enkele stukken dood (rot) hout voorzien. Omdat ik meer geloof in het gebruik van dode stammen als bijenhotel dan gekochte bijenhotelletjes. Dit volgt namelijk meer de natuurlijke weg. De eerste behangersbijen zijn hun intrek al aan het nemen in de kevergangen in een dood stuk eikenhout.

Door deze twee maatregelen te nemen, WADI en groendak, is de biodiversiteit op en rond onze woning enorm gestegen. Het gonst er namelijk van de insecten, vlinders en vogels die de maatregelen duidelijk weten te waarderen.

Groetjes, Tim

Bestuursorganisatie Wase Imkersbond VZW

Van De Putte Guido, Sint Jansdam 18 9160 Eksaarde - **Voorzitter**
Mail: guido.vandeputte@telenet.be - Tel : 0468 19 77 97

Van Steirteghem Paul, Bookmolenstraat 19 9111 Belsele - **Penningmeester**
Mail : admin@waseimkersbond.be - Tel: 0499 75 15 47

Nicque Marc, Iepenstraat 92 9100 Sint Niklaas - **Secretaris**
Mail: marc.nicque@gmail.com - Tel: 0476 50 99 92

Tim Van Erck, Hoge Bokstraat 232, 9111 Belsele - **Afgevaardigde Stramin**
Mail: timve@hotmail.com - Tel: 0495 49 01 40

Smet Geert, Droogveldstraat 201 2880 Mariekerke (Bornem) - **Bestuurslid**
Mail: smetgeert@gmail.com - Tel: 0496 59 14 38

Foubert Olivier, Kuildamstraat 47 9100 Sint-Niklaas - **Bestuurslid**
Mail: olivierfoubert@hotmail.com - Tel: 0474 54 88 11

Erik Wuytack, Puchelstraat 43, 9120 Vrasene - **Bestuurslid**
Mail: erik.wuytack@gmail.com - Tel: 0496 56 55 06

De Peuter Philippe, Suikerdijkstraat 25, 2070 Zwijndrecht - **Bestuurslid**
Mail: de.peuter.philippe@gmail.com - Tel: 0474 31 34 63

Informatiecentrum Bijenteelt Kon.V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I., Krijgslaan 281-S35 9000 Gent. Voor alle informatie bijenteelt en aanverwante onderwerpen 09 264 49 25.

Indienen artikels

Artikels en mededelingen moeten 30 dagen voor de verschijningsdatum van het Waasse Bieke op het redactieadres *admin@waseimkersbond.be* toekomen.

Betalingen WIB op rekeningnummer: BE06 0689 4968 7722 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet. Betaling lidgeld gebeurt door middel van storting op het rekeningnummer met mededeling: Lidgeld jaar / naam / geboortjaar / e-mailadres.

Overname publicaties Het Waasse Bieke:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten van de WIB en artikels van derden blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling van de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

www.waseimkersbond.be